УДК 636.4.082

ЗБЕРЕЖЕНІСТЬ ПРИПЛОДУ ОВЕЦЬ ТА ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА НЕЇ

І.І. Бородавська, *студент, borodavska.iryna@gmail.com*
Науковий керівник – к.с.-г.н., доцент Кириченко В.А.
Миколаївський національний аграрний університет

Вивчено збереженість ягнят та фактори що впливають на величину даного показника. Встановлено, суттєві та вірогідні зв'язки дослідженої ознаки з віком вівцематок та строками їх окоту.

Ключові слова: ягня, збереженість, вік вівцематок, строки окоту.

Постановка проблеми. Вівчарство – єдина галузь тваринництва, від якої народне господарство одержує різноманітну сировину, а споживачі – дієтичну продукцію: ягнятину, молоко, сири і бринзу, а також вовну, овчини, смушки та шкірсировину, вироби з яких не мають аналогів за гігієнічними властивостями [4].

Відтворювальна здатність овець відіграє дуже важливу роль в галузі вівчарства. Саме від рівня відтворення залежить виробництво вовни, м'яса, молока, смушків та іншої продукції. Це означає, що чим краще організовано відтворення стада, тим ефективнішою буде галузь вівчарства [1].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Збереженість молодняку – один із найважливіших показників відтворення стада [2]. Причини відходу новонароджених ягнят різноманітні і дуже часто взаємопов'язані між собою[3]. Для забезпечення нормального розвитку плода, особливо у другій половині кітності, потрібна повноцінна за кількістю та якістю годівля вівцематок з урахуванням їх фізіологічного стану. Рівень годівлі вівцематок в останній місяць кітності значно впливає на внутрішньоутробний розвиток ягнят та їх збереження, молочну продуктивність вівцематок. Збалансована за протеїном, кальцієм, фосфором і каротином годівля вівцематок лише в останній місяць кітності дає змогу підвищити збереженість ягнят до місячного віку головним чином за рахунок підвищення молочної продуктивності вівцематок і кращого розвитку молодняка. З метою збереження новонароджених ягнят через 10 – 12 днів після народження доцільно підгодовувати їх доброякісним сіном і комбікормом [5].

Дослідженнями лабораторії біології відтворення сільськогосподарських тварин Інституту тваринництва «Асканія-Нова», встановлено, що у важкі у кормовому відношенні роки збалансованою за протеїном і мінеральними речовинами годівлею лише в останній місяць кітності вдалося більше ніж на 20% підвищити збереження новонароджених ягнят. При цьому виявлено, що ягнята від вівцематок, які були забезпечені повноцінною годівлею в останній місяць кітності, за живою масою при народженні на 10 – 12% перевищували тих, які одержані від вівцематок, позбавлених такої годівлі. Для зведення до

мінімуму відходу новонароджених ягнят слід заздалегідь підготуватися до окітної кампанії [2].

Постановка завдання. Метою нашої роботи було вивчити збереженість ягнят та фактори що на неї впливають.

Матеріали і методика Дослідження проводилися в умовах ДПДГ ІТСР "Асканія-Нова" Чаплинського району Херсонської області" та на кафедрі зоогігієни та ветеринарії Миколаївського НАУ на вівцях асканійської тонкорунної породи.

У роботі були використані матеріали виробничого та зоотехнічного обліку на фермі. Біометричну обробку показників було проведено за допомогою ПЕОМ у програмному забезпеченні Microsoft Exel.

Результати досліджень. Аналізуючи збереженість ягнят в господарстві за період 2017-2019 рр. (табл.1, рис.1), можна сказати, що вища збереженість ягнят спостерігалася у 2018 році і становила 84,3%, падіж ягнят в цьому році складав 9,8%, кількість мертвонароджених ягнят сягнула 2,3%. Тоді як в 2017 році збереженість ягнят була низькою і становила 63,96%, падіж ягнят від народження до відлучення – 36,04%, кількість мертвонароджених ягнят – 0,9%.

Таблиця 1

Збереженість ягнят у різні роки

Рік	Окотилося вівцематок, гол.	Народилося ягнят, гол.		Загинуло ягнят від народження до відлучення		Вирощено ягнят до відлучення	
		живих	мертвих	гол.	%	гол.	%
2017	88	86	2	31	36,04	55	63,96
2018	90	102	1	16	9,80	86	84,30
2019	97	123	2	26	17,90	97	78,90

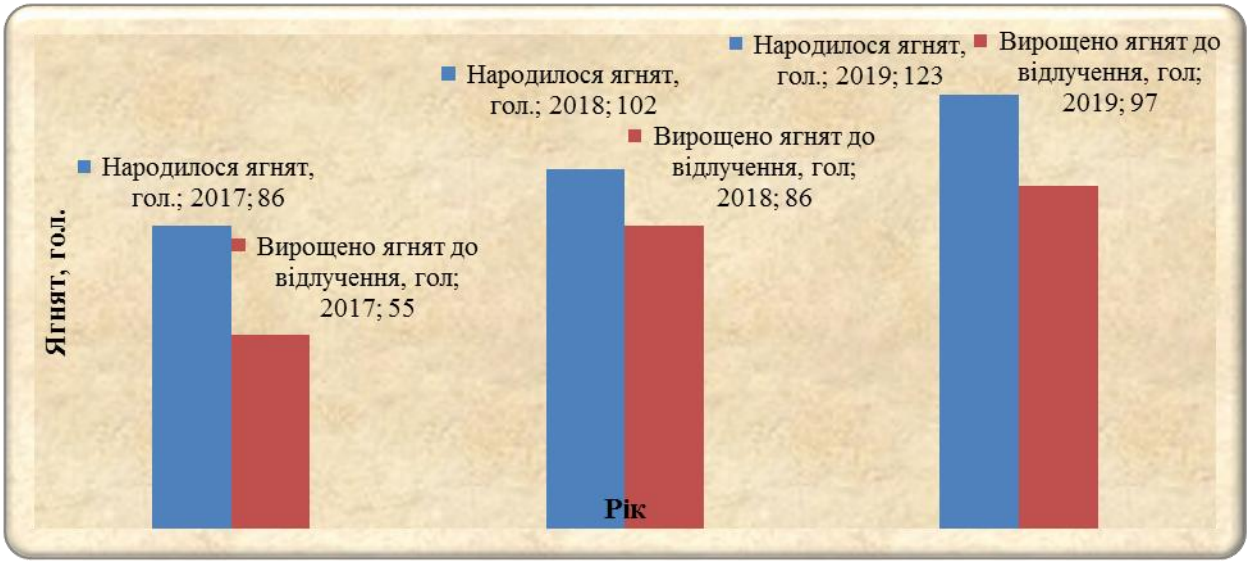

Рис.1. **Збереженість ягнят у різні роки**

В процесі роботи встановлено (табл.2, рис.2), що в січні народилося 91 ягня, з яких 16 голів, або 17,6% загинуло з різних причин, в лютому – 135 ягнят серед яких загинуло 21 голови, або 15,6% і в березні 83 ягня, з яких загинуло 14 голів, або 16,9% ($P < 0,95$).

Таблиця 2

Збереженість ягнят в різні строки окоту

Строки окоту	Народилося ягнят, гол.	Загинуло ягнят від народження до відлучення		Вирощено ягнят до відлучення	
		гол.	%	гол.	%
січень	91	16	17,6	75	82,4
лютий	135	21	15,6	114	84,4
березень	83	14	16,9	69	83,1

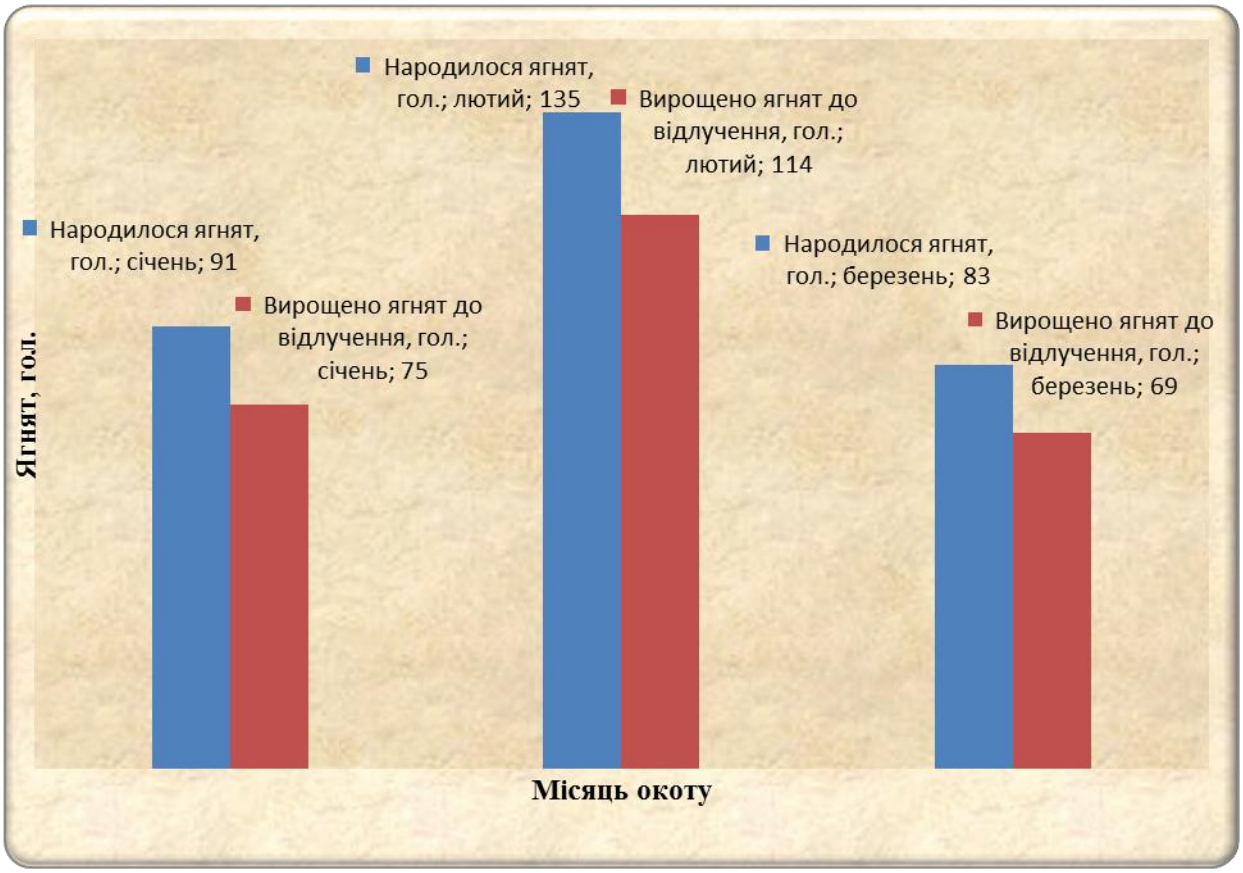

Рис.2. **Збереженість ягнят в різні строки окоту**

Окрім того, нами проведені дослідження щодо збереженості ягнят в залежності від віку вівцематок. За результатами досліджень (табл.3, рис.3) максимальна збереженість спостерігалася у ягнят народжених від

чотирьохрічних вівцематок – 88,7%, що на 5,1 – 17,6% вище (P > 0,95), ніж у ягнят від інших груп вівцематок.

Таблиця 3

Збереженість ягнят в залежності від віку вівцематок

Вік матки, років	Окотилося вівцематок, гол.	Народилося ягнят, гол.		Загинуло ягнят від народження до відлучення, гол.		Вирощено ягнят до відлучення, гол.	
		живих	мертвих	гол.	%	гол.	%
2	61	67	–	16	16,4	51	83,6
3	96	118	–	22	15,8	96	84,2
4	63	78	3	15	11,3	63	88,7
5	31	47	–	15	28,9	32	71,1

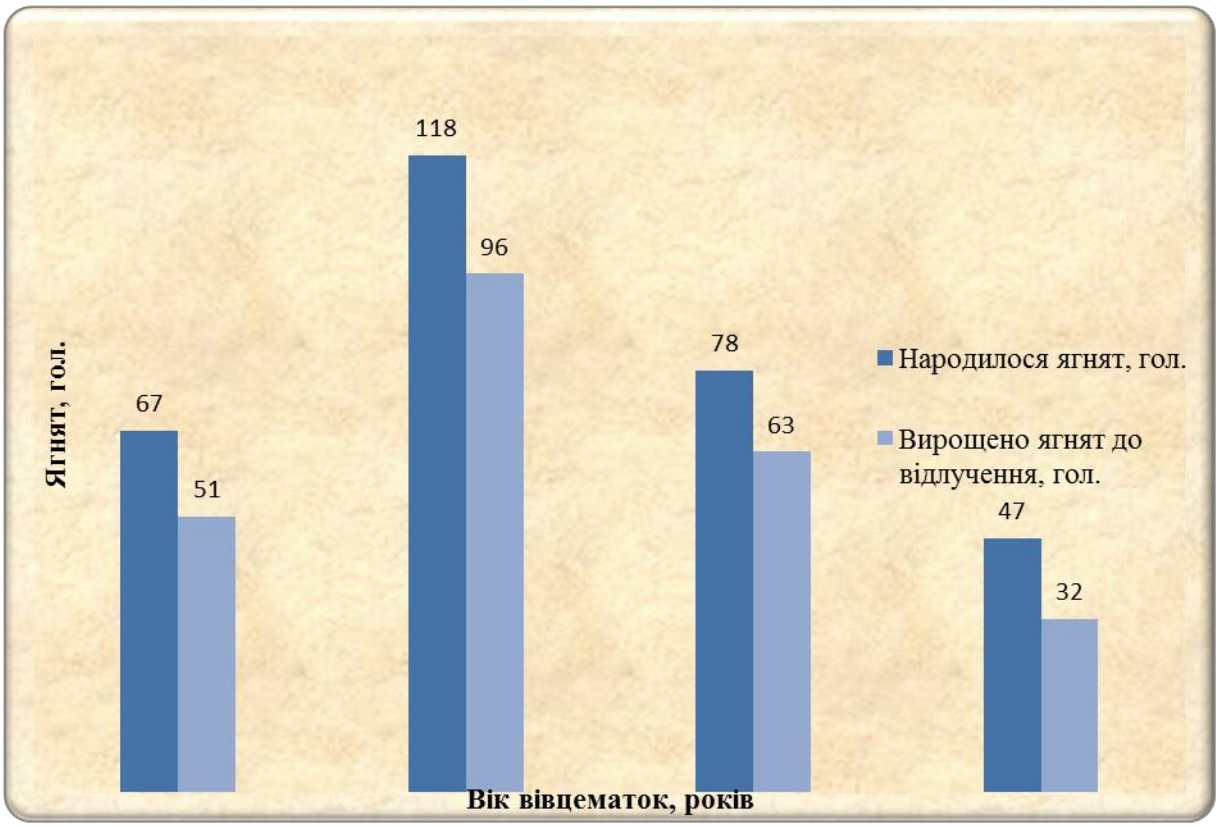

Рис.3. **Збереженість ягнят в залежності від віку вівцематок**

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, одержані результати свідчать, що збереженість приплоду овець не є сталою величиною а перебуває в постійній динаміці, перебуваючи в залежності від цілого ряду факторів, зокрема перебуває у тісному зв'язку з віком вівцематок та строками їх окоту.

Список використаних джерел

1. Буркат В.П. Вівчарство України. К. : Аграрная наука, 2006. 614 с.
2. Бєсєдін О.В. Відтворювальна здатність вівцематок таврійського типу *Науковий вісник «Асканія-Нова»,* 2018. Вип.1. С. 151-155.
3. Сухарльов В., Юрченко Г. Шубно-м'ясна багатоплідна романівська порода овець. *Пропозиція.* 2014. № 4. С. 63-65.
4. Журавель М.П., Давиденко В.М. Технологія відтворення сільськогосподарських тварин. К. : Слово, 2005. 336 с.
5. Мельник Ю.Ф., Коваленко В.П., Угнівенко А.М. Селекція сільськогосподарських тварин. К. : Інтас, 2008. 445 с.

I. Borodavska. **PRESERVATION OF SHEEP BREEDING AND FACTORS OF INFLUENCE ON IT.**

The safety of lambs and the factors influencing the value of this indicator have been studied. Significant and probable connections of the studied trait. with the age of ewes and the timing of their calving have been established

Key words: lamb, safety, age of ewes, terms of farrowing.